

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**Львівський національний університет імені Івана Франка**  
**Історичний факультет**  
**Кафедра історії Центральної та Східної Європи**

**Затверджено**  
На засіданні кафедри світової історії Центральної та Східної Європи  
історичного факультету  
Львівського національного університету імені Івана Франка  
(протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.)

Завідувач кафедри  Зашкільняк Л.О.

**Силабус навчальної дисципліни**

**“Публічна історія”,**

**що викладається в межах ОПП Історія та археологія**  
**другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів**

**За спеціальністю В9 Історія та археологія**

**Галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**

**Львів 2025 р.**

<b>Назва дисципліни</b>	<b>Публічна історія. ПП 1.2.03</b>
<b>Адреса викладання дисципліни</b>	Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, вул. Університетська 1
<b>Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна</b>	Історичний факультет, кафедра історії Центральної та Східної Європи, ауд.317
<b>Галузь знань, шифр та назва спеціальності</b>	За спеціальністю В9 Історія та археологія Галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
<b>Викладачі дисципліни</b>	Полещук Тамара Сергіївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії Центральної та Східної Європи
<b>Контактна інформація викладачів</b>	e-mail: <a href="mailto:tpol@ukr.net">tpol@ukr.net</a> ; <a href="mailto:tamara.poleshchuk@lnu.edu.ua">tamara.poleshchuk@lnu.edu.ua</a> .
<b>Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються</b>	Відповідно до розкладу консультацій викладачів кафедри історії Центральної та Східної Європи (Головний корпус ЛНУ ім. І.Франка, ауд. 317). Можливі онлайн консультації; для погодження часу індивідуальних консультацій варто писати на електронну /корпоративну пошту викладача
<b>Сторінка курсу</b>	<a href="https://clio.lnu.edu.ua/course/polityka-pamyati-na-postradyanskomu-prostori">https://clio.lnu.edu.ua/course/polityka-pamyati-na-postradyanskomu-prostori</a>
<b>Інформація про дисципліну</b>	Курс “Публічна історія” викладається в межах ОПІ (ОПН) другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів з спеціальності В9 – історія та археологія, кваліфікація “Магістр історії та археології”. Курс належить до нормативних дисциплін і передбачає: ознайомлення студентів з відносно новою в історичній науці галуззю, а також сферою професійної діяльності, які присвячені “бутуванню” історії в публічному просторі; з практиками, спрямованими на переведення історичного знання з академічної мови на мову публічних репрезентацій, у формах, призначених для широкої публіки (музеї, мистецтво, комеморації різного типу тощо). Програма і навчально-методичні матеріали курсу забезпечують можливість досягти розуміння змісту публічної історії, апробувати свої уміння, сформувати компетентності для можливої діяльності у цій галузі.
<b>Коротка анотація дисципліни</b>	Курс “Публічна історія” є нормативною дисципліною зі спеціальності “В9 – історія та археологія”, освітньо-кваліфікаційний рівень “магістр”; курс викладається в першому семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Навчальний план передбачає 48 годин аудиторних занять (32 год. лекцій, 16 год. практичних занять) і 72 години самостійної роботи. Програма навчальної дисципліни складається з 2 <b>змістових модулів</b> : 1. Публічна історія: суспільний та інтелектуальний контекст. 2. Практики і напрями публічної історії. У <i>першому</i> модулі студенти розглядають суспільно-політичні та інтелектуальні передумови виникнення, зміст та етапи становлення публічної історії, понятійно-категоріальний апарат, особливості функціонування публічної історії в Україні. У <i>другому</i> модулі студенти знайомляться з практиками публічної історії, вивчають та представляють своє бачення різних форм поширення академічних знань з історії серед загалу.

<p><b>Мета та цілі дисципліни</b></p>	<p>Мета курсу: познайомити студентів із змістом відносно нового в історичній науці та професійній діяльності напряму – публічна історія; показати сукупність практик і технологій, направлених на переведення історичного знання з академічної мови на мову публічних презентацій, в тому числі медійних, представлення його у формах, призначених для широкої публіки.</p> <p>Цілі курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– охарактеризувати суспільно-політичні та інтелектуальні причини виникнення публічної історії;</li> <li>– окреслити методологічні засади публічної історії;</li> <li>– проаналізувати функціонування публічної історії у країнах Заходу, Центральної та Східної Європи, в тому числі і в Україні;</li> <li>– представити практики й інструменти публічної історії;</li> <li>– розкрити нові можливості професійної реалізації фахових істориків.</li> </ul>
<p><b>Література для вивчення дисципліни</b></p>	<p style="text-align: center;"><b>Основна (базова)</b></p> <p style="text-align: center;"><b>а) праці українських вчених</b></p> <p>Василенко Т. Публічний інтелектуал: в пошуках призначення. Наукові записки ІІІЕНД імені І. Ф. Кураса НАН України. 2018. № 1 (93). С. 281–292.</p> <p>Зашкільняк Л. Методологія історії: від давнини до сучасності. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 1999.</p> <p>Касьянов Г. Past continuous: історична політика 1980-х – 2000-х. Україна та сусіди. К.: Laurus, Антропос-Логос-Фільм, 2018.</p> <p>Методичний посібник з навчального курсу “Публічна історія”. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2022.</p> <p>Орлова Т. В. Актуальність курсу публічної історії для університетської освіти України. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія. 2020. № 146. С. 54–59.</p> <p>Ославська С. Публічна історія в Україні: критичне осмислення та солідарність з минулим. <a href="https://ua.boell.org/uk/2020/05/08/publicna-istoriya-v-ukraini-kritichne-osmislennya-ta-solidarnist-z-minulim">https://ua.boell.org/uk/2020/05/08/publicna-istoriya-v-ukraini-kritichne-osmislennya-ta-solidarnist-z-minulim</a>.</p> <p>Склокін В. Що таке “публічна історія”?//theukrainians.org/shcho-take-publicna-istoriya//</p> <p>Удод О. А. Історик як публічний інтелектуал: європейський досвід і українські реалії. Харківський історіографічний збірник. 2018. №17. С. 4–14.</p> <p style="text-align: center;"><b>б) праці зарубіжних авторів</b></p> <p>Kelley R. Public Pistory: its Origins, Nature, and Prospects. <a href="http://elea.unisa.it/jspui/bitstream/10556/5753/1/78KelleyPublicHistoryOriginsTPH0001.pdf">http://elea.unisa.it/jspui/bitstream/10556/5753/1/78KelleyPublicHistoryOriginsTPH0001.pdf</a></p> <p>Liddington J. What Is Public History? Publics and Their Pasts, Meanings and Practices. Oral History. 2002. № 1 (30). P. 83–93.</p> <p>What is Public History Globally? Working with the Past in the Present / Ed. by P. Ashton, A. Trapeznik. London, New York: Bloomsbury Academic, 2019.</p> <p>What is Public History? <a href="https://ncph.org/what-is-public-history/about-the-field/">https://ncph.org/what-is-public-history/about-the-field/</a></p> <p>Weible R. Defining Public History: Is It Possible? Is It Necessary? Perspectives on History. 2008. March (<a href="https://goo.gl/jXvn">https://goo.gl/jXvn</a>)</p> <p>Аккерман Ф. и др. Прикладная история, или Публичное измерение прошлого. Неприкосновенный запас. 2012. №3 (83).</p> <p>Де Гру Дж. Сопереживание и участие. Популярные истории. <a href="http://gefter.ru/archive/6239">gefter.ru/archive/6239</a>.</p>

Демантовски М. Публичная история в системе гуманитарного образования. Ярославский педагогический вестник. 2020. №2 (113). С. 15–22.

Кравченко А. и др. Публичная история: между академическим исследованием и практикой. Неприкосновенный запас. 2017. №2. С. 22–34.

#### **Додаткова (допоміжна)**

##### **а) праці українських вчених**

Гайдай С., Гавриленко К. Історичні фестивали та військово-історичні реконструкції на основі історико-культурних заповідників України. Географія та туризм. 2012. Вип. 23. С. 81–86.

Гудошник О. Медіатизація усної історії: нові формати та платформи. Медіасфера: локальне та глобальне. Кол. монографія. Дніпро: Журфонд, 2021. С. 29–45.

Зашкільняк Л. Небезпеки історичного мислення і соціальні функції історика. Історик і Влада. Кол. монографія. К.: Інститут історії НАН України, 2016. С. 133–142.

Посохов І. С. “Історична реконструкція” як форма культурно-пізнавального туризму: теоретичні аспекти. Географія та туризм. 2014. Вип. 28. С. 103–112.

Практики публічної історії в неформальній освіті: методи та ініціативи програми неформальної історичної освіти “Студії живої історії”. Київ, 2017.

istPUBLICA: Публічна історія в Україні та світі: Матеріали науково-практичної конференції, м. Київ, 25 жовтня 2019 року. Київ: Історичний факультет КНУ імені Тараса Шевченка, 2019.

##### **б) праці зарубіжних авторів**

Cauvin T. New Field, Old Practices: Promises and Challenges of Public History. Magazen. 2021. Vol. 2. № 1.

Danniau F. Public History in a Digital Context. Back to the Future on Back to basics? MGN-Low Countries Historical Reaviv. 2013. Vol. 128 (4). P. 118–144.

De Groot J. Consuming History: Historians and Heritage in Contemporary Popular Culture. London – New-York: Routledge, 2009.

Kalela J. History Making: The Historian as Consultant. Public History Review. 2013. Vol. 20. P. 24–41.

<https://epress.lib.uts.edu.au/journals/index.php/phrj/issue/view/287>

Kean H. Thinking about People and Public History.  
[http://arts.brighton.ac.uk/\\_\\_data/assets/pdf\\_file/0005/68270/Chapter-1-Working-Papers-Journal-by-Hilda-Kean-ISSN-20458304-.pdf](http://arts.brighton.ac.uk/__data/assets/pdf_file/0005/68270/Chapter-1-Working-Papers-Journal-by-Hilda-Kean-ISSN-20458304-.pdf)

Sayer F. Public History: A Practical Guide. London – New-York: Bloomsbury Publishing Plc, 2015.

Публичная история – это не дисциплина. Интервью с профессором Манчестерского университета Джеромом де Гру. Артикульт. 2013. №3 (11). С. 9–23.

#### **Інформаційні ресурси**

[www.historians.in.ua](http://www.historians.in.ua)

[www.lviv.center.org](http://www.lviv.center.org)

[www.istpravda.com.ua](http://www.istpravda.com.ua)

<https://localhistory.org.ua/>

<https://likbez.org.ua/ua/>

	<p> <a href="https://live-history.org/">https://live-history.org/</a>  <a href="https://uinp.gov.ua/">https://uinp.gov.ua/</a>  <a href="http://public-history-weekly">http://public-history-weekly</a> (електронний журнал Міжнародної федерації з публічної історії)  <a href="http://ncph.org/cms/">http://ncph.org/cms/</a> (National Council on Public History)  <a href="http://publichistorycommons.org/">http://publichistorycommons.org/</a> ( History@Work)  <a href="http://www.rupublichistory.ru">www.rupublichistory.ru</a>  <a href="https://www.lnlibrary.lviv.ua/">https://www.lnlibrary.lviv.ua/</a>;  <a href="http://www.nbu.gov.ua/">http://www.nbu.gov.ua/</a>;  <a href="https://www.lsl.lviv.ua/index.php/en/main2/">https://www.lsl.lviv.ua/index.php/en/main2/</a>;  <a href="https://www.theeuropeanlibrary.org/">https://www.theeuropeanlibrary.org/</a>;  <a href="https://www.bl.uk/">https://www.bl.uk/</a>;  <a href="https://cdiak.archives.gov.ua/">https://cdiak.archives.gov.ua/</a>. </p> <p>Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Окрім рекомендованих, студенти можуть використовувати також й інші літературні джерела, в яких висвітлені певні навчальні питання.</p>
<p><b>Обсяг курсу</b></p>	<p><b>Денна форма здобуття освіти</b>  Всього – 120 год.  48 год. – аудиторні (32 год. лекцій, 16 год. практи.)  72 год. – самостійна робота</p> <p><b>Заочна форма здобуття освіти</b>  Всього – 120 год.  20 год. – аудиторні (14 год. лекцій, 6 год. практи.)  100 год. – самостійна робота.</p>
<p><b>Очікувані результати навчання</b></p>	<p>У процесі вивчення студентами курсу, опанування його теоретичними, методологічними, методичними і практичними засадами формуються <b>програмні компетентності</b> (інтегральна; загальні; фахові) й досягаються такі <b>програмні результати навчання</b>:</p> <p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p>

ЗК06. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК07. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК09. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ФК01. Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію.

ФК02. Здатність здійснювати історичні й археологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук.

ФК 03. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології.

ФК04. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки.

ФК05. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проекти.

ФК08. Здатність працювати в міжнародному контексті і реалізовувати спільні проекти у сфері історії та/або археології з європейськими та євроатлантичними інституціями.

ФК09. Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії та археології

ФК11. Вміння оцінювати та прогнозувати тенденції сучасного розвитку України та світу з огляду на історичний досвід їхнього розвитку.

ФК12. Здатність планувати та виконувати фахові дослідження у галузях археології, етнології, світової історії та історії України у світовому контексті.

ПРН01. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.

ПРН02. Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології.

ПРН03. Розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проекти з урахуванням сучасних методологічних підходів.

ПРН04. Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проектів.

ПРН05. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.

ПРН06. Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання.

ПРН07. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПРН08. Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо.

ПРН12. Застосовувати на практиці здобутті навички науково-дослідницької та педагогічної роботи.

	<p><b>Знання та розуміння:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– передумов появи, етапів та особливостей розвитку публічної історії;</li> <li>– провідних осередків публічної історії на Заході, в Центральній-Східній Європі та Україні;</li> <li>– понятійно-категоріального апарату, засад та методів/напрямів публічної історії як різновиду професійної діяльності;</li> <li>– впливу цифрових технологій на публічну історію;</li> <li>– структури, логіки та етапів проведення досліджень з публічної історії.</li> </ul> <p><b>Уміння:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– аналізувати наукову літературу з публічної історії;</li> <li>– обговорювати функціонування історичного знання в сучасному публічному просторі;</li> <li>– організовувати заходи щодо популяризації історичних знань з непрофесійною аудиторією;</li> <li>– володіти цифровими методами репрезентації історичного знання в публічному просторі;</li> <li>– систематизувати й упорядковувати отриману інформацію, диверсифікувати джерела, критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел;</li> <li>– аналізувати теоретичні й емпіричні методи наукових досліджень і визначати їх доцільність у контексті мети і завдань наукового пошуку;</li> <li>– проектувати процедуру дослідження, логіку наукового пошуку через призму його цілей і завдань;</li> <li>– застосовувати й розвивати наукове системне мислення для подальшого планування та організації нових проєктів, наукових досліджень;</li> <li>– орієнтуватися в інформаційному просторі, проектувати та моделювати самостійне наукове дослідження.</li> </ul> <p><b>Комунікація:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– діяти та взаємодіяти в інформаційному просторі як активний учасник інтелектуального середовища, збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері історії та археології;</li> <li>– застосовувати інформаційно-комунікаційні технології на різних етапах наукових досліджень;</li> <li>– конструктивно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, з носіями знань, розвивати досвід наукової комунікації в усній і письмовій формі;</li> <li>– розвивати досвід публічних презентацій проєктів, цілей та результатів наукових пошуків і популяризації знань.</li> </ul> <p><b>Автономія та відповідальність:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– виявляти, ставити та вирішувати проблеми, ранжувати цінності, цілі і завдання наукової діяльності на основі етичних стандартів професії та законодавства України про освіту;</li> <li>– аналізувати й оцінювати нові знання, ідеї та цілі соціально відповідально і свідомо на основі принципів людиноцентризму та прав людини;</li> <li>– нести особисту відповідальність за організацію та проведення наукового дослідження, достовірність, надійність і об'єктивність отриманих результатів.</li> </ul>
<b>Ключові слова</b>	Публічна історія, історична наука, публічний інтелектуал, публічний історик, медіа

<b>Формат курсу</b>	Очний, заочний
<b>Теми</b>	<b>ДОДАТОК (схема курсу)</b>
<b>Підсумковий контроль, форма</b>	екзамен
<b>Пререквізити</b>	Для вивчення курсу слухачі потребують ґрунтовних знань з історії на базі бакалавра історії
<b>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</b>	У процесі вивчення дисципліни застосовуються наступні методи: загальнонаукові методи пізнання; навчально-методичні методи і прийоми індивідуальної роботи та роботи з колективом: інтерактивна лекція; лекція-презентація; самостійна робота з науковою літературою та джерелами; консультування; перевірка і оцінювання письмових контрольних робіт; дискусія; співбесіда зі слухачем; презентація проектів.
<b>Необхідне обладнання</b>	Медіапроектор, комп'ютер, ноутбуки.
<b>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</b>	<p><b>Політика виставлення балів:</b> Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: практичні заняття – 50%; письмовий іспит – 50%.</p> <p><b>Критерії оцінювання роботи студентів на практичних заняттях:</b> Відповідно до навчальної програми практичні заняття передбачають розгляд питань за двома блоками. <b>У першому блоці</b> на основі опрацювання наукової літератури (<b>реферування</b>) студенти дискуватимуть щодо ідеологічних, суспільно-політичних, інтелектуальних передумов виникнення, змісту та етапів становлення публічної історії, особливостей функціонування публічної історії в Україні.</p> <p><b>Критерії оцінювання реферування наукової статті (розділу монографії):</b> <b>Оцінка 12-15 балів:</b> студент/ка глибоко розкрила зміст обраної наукової публікації, аргументовано висловлює своє розуміння питання, що обговорюється. <b>Оцінка 9–11 балів:</b> студент/ка загалом розкрила зміст наукової публікації, але має певні труднощі з використанням опрацьованого матеріалу в дискусії. <b>Оцінка 5-8 балів:</b> студент/ка в основному зрозуміла зміст обраної публікації, але не може самостійно робити чіткі висновки й узагальнення, вести діалог. <b>Максимальна сума балів – 15 балів.</b></p> <p><b>У другому блоці</b> практичних занять студенти представлятимуть презентації на одну з тем, що розкриває практики публічної історії. Взірці презентацій представлено в електронному методичному посібнику з “Публічної історії” (Львів, 2022).</p> <p><b>Теми практичних завдань /презентацій</b> Бібліотеки, музеї, архіви як простори публічної історії. Історичний туризм (“місця пам’яті” Львова, “жива” екскурсія). Історичні реконструкції. Історик як публічний інтелектуал. Історик та історична політика. Історик як політик. Історик як популяризатор історичних знань.</p>

	<p>Історик на телебаченні.  Історик і кіно.  Історик на просторах інтернету.  Історик і неформальна історична освіта.</p> <p><b>Критерії оцінювання презентацій:</b>  <b>Оцінка 32 – 35 балів:</b> презентація відповідає змісту теми; складові теми розкрито повно та всебічно; дотримані всі вимоги щодо технічного й естетичного оформлення роботи та орфографічного стандарту. <b>Оцінка 26 – 31 бал:</b> презентація відповідає змісту теми, але є незначні недоліки в її розкритті, у виконанні презентації та її оформленні. <b>Оцінка 16 – 25 балів:</b> презентація представлена, але наявні суттєві недоліки у виконанні теми, є окремі огріхи в її оформленні. <b>Оцінка 10 – 15 балів:</b> презентація представлена, але не повністю відповідає вимогам щодо змісту теми та її оформленню. <b>Максимальна сума балів – 35.</b></p> <p><b>У процесі оцінювання враховується:</b> активність студента під час аудиторних занять; самостійність, оригінальність творчість у результатах мислення; участь студента у науково-дослідній роботі.</p> <p><b>Академічна доброчесність.</b> Дотримання академічної доброчесності під час вивчення курсу забезпечується:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● обговоренням на першому лекційному занятті норм академічної доброчесності;</li> <li>● обговоренням на першому лекційному занятті видів, форм і методів навчальної діяльності студента, вимог щодо оцінювання результатів і критеріїв оцінювання;</li> <li>● повідомлення студентів про наслідки плагіату чи інших форм недоброчесності (їх виявлення в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем завдання, незалежно від масштабів плагіату чи обману);</li> <li>● неможливість (заборона) користування мобільними пристроями під час іспиту;</li> <li>● обов'язкове посилання на використані літературні джерела під час написання навчальних завдань.</li> </ul> <p><b>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</b></p>
<p><b>Питання до екзамену.</b></p>	<p>На екзамен студенти готують есей на тему: <b>“Мої міркування щодо участі професійних істориків у практиках публічної історії”</b> (не менше 4-5 прикладів практик різних напрямів).</p> <p><b>Орієнтовна схема есе</b></p> <p>Есей – це невеликий за обсягом твір, що має довільну композицію, тому рекомендую його структурувати за такою схемою:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● вступ, у якому студенти висловлюють своє бачення змісту публічної історії (бажано з опорою на наукову літературу);</li> <li>● основна частина, в якій студенти висловлюють свої міркування (і за, і проти) щодо тих чи інших практик публічної історії; заохочується й рецензування представлених колегами практичних завдань;</li> <li>● короткі висновки, в яких Автор/Авторка підводить підсумок написаному;</li> <li>● наприкінці есею бажано вказати джерела та літературу, використану при підготовці тексту.</li> </ul> <p><b>Критерії оцінювання есе</b></p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>● Глибоке розкриття теми, з відображенням авторської позиції: <b>44–50 балів.</b></li> <li>● Тема в основному розкрита, частково присутня авторська позиція: <b>30–43 бали.</b></li> <li>● Тему розкрито неповно, відсутність авторської позиції: <b>15–29 балів.</b></li> <li>● Есе розкриває лише окремий аспект теми, мало самостійності, компілятивність: <b>1–14 балів.</b></li> </ul>
<b>Опитування</b>	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

**ДОДАТОК**  
**Схема курсу “Публічна історія” (денна форма)**

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, групово робота)	Матеріали	Література. Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1-2	<p><b>Тема 1. Публічна історія: виникнення, етапи розвитку.</b>            Історик та суспільство. Виникнення публічної історії в США: причини появи і популярності, основні ідеї, осередки. Етапи поширення в світі та особливості розвитку в різних країнах: Канада, Велика Британія, Німеччина, Польща та ін.</p> <p>Практичне заняття: Предмет, зміст, функції публічної історії.</p>	<p>Лекція – 4 год.;            практичне заняття (дискусія) – 2 год.;            СР – 8 год.</p>	<p>Мультимед. презентація, методичний посібник з навчального курсу “Публічна історія”.</p>	<p>istPUBLICA: Публічна історія в Україні та світі: Матеріали науково-практичної конференції, м. Київ, 25 жовтня 2019 року. Київ: Історичний факультет КНУ імені Тараса Шевченка, 2019; Склокін В. Що таке “публічна історія”? <a href="http://theukrainians.org/shcho-take-publiczna-istoriya">theukrainians.org/shcho-take-publiczna-istoriya</a>; Аккерман Ф. и др. Прикладная история, или Публичное измерение прошлого. Неприкосновенный запас. 2012. №3 (83);            Cauvin T. New Field, Old Practices: Promises and Challenges of Public History // Magazen. 2021. Vol. 2. № 1;            Kelley R. Public Pistory: its Origins, Nature, and Prospects. <a href="http://elea.unisa.it/jspui/bitstream/10556/5753/1/78KelleyPublicHistoryOriginsTPH0001.pdf">http://elea.unisa.it/jspui/bitstream/10556/5753/1/78KelleyPublicHistoryOriginsTPH0001.pdf</a>            What is Public History Globally? Working with the Past in the Present / Ed. by P. Ashton, A. Trapeznik. London, New York: Bloomsbury Academic, 2019;            Weible R. Defining Public History: Is It Possible? Is It Necessary? // Perspectives on History. 2008. March (<a href="https://goo.gl/jXvn">https://goo.gl/jXvn</a>); <a href="http://public-history-weekly">http://public-history-weekly</a>;</p>	<p>Підготовка до практ. заняття (опрац. наукової літератури).</p>	<p>Два тижні</p>

				<a href="http://ncph.org/cms/">http://ncph.org/cms/;</a> <a href="http://publichistorycommons.org/">http://publichistorycommons.org/</a>		
3-4	<p><b>Тема 2. Публічна та академічна історія: партнери чи конкуренти?</b>  Публічна історія: наукова дисципліна, професія, рід занять? Публічна історія: проблема методології. Поняття “публіки”. Політичний вимір публічної історії.</p> <p>Практичне заняття: Академічна наука і публічна історія: за і проти.</p>	<p>Лекція – 4 год;  практичне заняття (дискусія) – 2 год.;  СР – 8 год.</p>	<p>Мультимед. презентація, методичний посібник з навчального курсу “Публічна історія”.</p>	<p>Зашкільняк Л. Методологія історії: від давнини до сучасності. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 1999; Зашкільняк Л. Небезпеки історичного мислення і соціальні функції історика. Історик і Влада. Кол. монографія. К.: Інститут історії НАН України, 2016. С. 133–142; Аккерман Ф. и др. Прикладная история, или Публичное измерение прошлого. Неприкосновенный запас. 2012. №3 (83); Публичная история – это не дисциплина. Интервью с профессором Манчестерского университета Джеромом де Гру. Артикульт. 2013. №3 (11); Cauvin T. New Field, Old Practices: Promises and Challenges of Public History // Magazen. 2021. Vol. 2. № 1;  <a href="http://public-history-weekly">http://public-history-weekly;</a>  <a href="http://ncph.org/cms/">http://ncph.org/cms/;</a>  <a href="http://publichistorycommons.org/">http://publichistorycommons.org/</a></p>	<p>Підготовка до практ. заняття (опрац. наукової літератури).</p>	<p>Два тижні</p>
5-6	<p><b>Тема 3. Публічна історія в Україні.</b>  Українські історики як репрезентанти публічної історії. Історична політика чи публічна історія?</p>	<p>Лекція – 4 год.;  практичне заняття</p>	<p>Мультимед. презентація, методичний посібник з навчального</p>	<p>istPUBLICA: Публічна історія в Україні та світі: Матеріали науково-практичної конференції, м. Київ, 25 жовтня 2019 року. Київ: Історичний факультет КНУ імені Тараса</p>	<p>Підготовка до практ. заняття (опрац.</p>	<p>Два тижні</p>

	<p>Освітні програми та осередки публічної історії. Перспективи публічної історії в Україні.</p> <p>Практичне заняття: Як Велика війна Росії проти України вплинула на істориків як публічних інтелектуалів? (дискусія).</p>	<p>(дискусія) – 2 год.; СР – 8 год.</p>	<p>курсу “Публічна історія”.</p>	<p>Шевченка, 2019; Орлова Т.В. Актуальність курсу публічної історії для університетської освіти України. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія. 2020. № 146; Ославська С. Публічна історія в Україні: критичне осмислення та солідарність з минулим//<a href="https://ua.boell.org/uk/2020/05/08/publiczna-istoriya-v-ukraini-kritichne-osmislennya-ta-solidarnist-z-minulim/">https://ua.boell.org/uk/2020/05/08/publiczna-istoriya-v-ukraini-kritichne-osmislennya-ta-solidarnist-z-minulim/</a>; Склокін В. Що таке “публічна історія”?<a href="http://theukrainians.org/shcho-take-publiczna-istoriya/">theukrainians.org/shcho-take-publiczna-istoriya/</a>; <a href="http://live-history.org.ua/">live-history.org.ua</a>; <a href="http://localhistory.org.ua/">localhistory.org.ua</a>; Удод О. А. Історик як публічний інтелектуал: європейський досвід і українські реалії. Харківський історіографічний збірник. 2018. №17. <a href="http://public-history-weekly/">http://public-history-weekly/</a>; <a href="http://ncph.org/cms/">http://ncph.org/cms/</a>; <a href="http://publichistorycommons.org/">http://publichistorycommons.org/</a></p>	<p>наукової літератури).</p>	
7-9	<p><b>Тема 4. Історик і центри збереження культурної спадщини.</b> Бібліотеки, музеї та архіви як простір публічної історії. Залучення громадськості до вивчення історії. Історик та організація виставок. Історичний туризм. Історичні реконструкції.</p> <p>Практичне заняття: Практики публічної історії (обговорення презентацій студентів).</p>	<p>Лекція – 6 год.; практичне заняття (презент.) – 4 год.; СР – 12 год.</p>	<p>Мультимед. презентація, методичний посібник з навчального курсу “Публічна історія”.</p>	<p><a href="https://www.lnlibrary.lviv.ua/">https://www.lnlibrary.lviv.ua/</a>; <a href="http://www.nbu.gov.ua/">http://www.nbu.gov.ua/</a>; <a href="https://www.lsl.lviv.ua/index.php/en/main2/">https://www.lsl.lviv.ua/index.php/en/main2/</a>; <a href="https://www.theeuropeanlibrary.org/">https://www.theeuropeanlibrary.org/</a>; <a href="https://www.bl.uk/">https://www.bl.uk/</a>; <a href="https://cdiak.archives.gov.ua/">https://cdiak.archives.gov.ua/</a>. Гайдай С., Гавриленко К. Історичні фестивалі та військово-історичні реконструкції на основі історико-культурних заповідників України. Географія та туризм. 2012. Вип. 23. Посохов І. С. “Історична реконструкція” як форма культурно-пізнавального туризму: теоретичні аспекти. Географія та туризм. 2014. Вип. 28; De Groot J. Consuming History: Historians and Heritage in Contemporary</p>	<p>Підготовка обраних тем презентацій</p>	<p>Три тижні</p>

				Popular Culture. London – New-York: Routledge, 2009; Cauvin T. New Field, Old Practices: Promises and Challenges of Public History. Magazen. 2021. Vol. 2. № 1; Sayer F. Public History: A Practical Guide. London – New-York: Bloomsbury Publishing Plc, 2015.		
10-11	<p><b>Тема 5. Історик і суспільно-політична та громадська діяльність.</b> Історик як публічний інтелектуал. Історик і державна історична політика. Історик як політик. Участь істориків у громадських організаціях та проектах. Історик і написання популярної історичної літератури.</p> <p>Практичне заняття: Практики публічної історії (обговорення презентацій студентів).</p>	Лекція – 4 год.; практичне заняття (презент.) – 2 год.; СР – 12 год.	Мультимед. презентація, методичний посібник з навчального курсу “Публічна історія”.	<a href="http://www.historians.in.ua">www.historians.in.ua</a> ; <a href="https://localhistory.org.ua">https://localhistory.org.ua</a> ; <a href="http://www.lviv.center.org">www.lviv.center.org</a> ; <a href="http://www.istpravda.com.ua">www.istpravda.com.ua</a> ; <a href="https://uinp.gov.ua/">https://uinp.gov.ua/</a> ; Василенко Т. Публічний інтелектуал: в пошуках призначення. Наукові записки ІІЕНД імені І. Ф. Кураса НАН України. 2018. № 1 (93); Зашкільняк Л. Небезпеки історичного мислення і соціальні функції історика. Історик і Влада. Кол. монографія. К.: Інститут історії НАН України, 2016; Касьянов Г. Past continuous: історична політика 1980-х – 2000-х. Україна та сусіди. К.: Laurus, Антропос-Логос-Фільм, 2018; Cauvin T. New Field, Old Practices: Promises and Challenges of Public History. Magazen. 2021. Vol. 2. № 1.	Підготовка обраних тем презентацій	Два тижні
12-14	<p><b>Тема 6. Історик і медіа.</b> Історик і традиційні ЗМІ. Історик на телебаченні. Професійний історик та історичний кінематограф. Цифрові інструменти для популяризації історії. Історичні сайти та форуми. Історики і соціальні мережі.</p>	Лекція – 6 год.; практичне заняття (презент.) – 2 год.; СР – 12 год.	Мультимед. презентація, методичний посібник з навчального курсу	<a href="http://www.historians.in.ua">www.historians.in.ua</a> ; <a href="https://localhistory.org.ua">https://localhistory.org.ua</a> ; <a href="http://www.lviv.center.org">www.lviv.center.org</a> ; <a href="http://www.istpravda.com.ua">www.istpravda.com.ua</a> ; <a href="https://uinp.gov.ua/">https://uinp.gov.ua/</a> ;	Підготовка обраних тем презентацій	Три тижні

	<p>Практичне заняття: Практики публічної історії (обговорення презентацій студентів).</p>		<p>“Публічна історія.</p>	<p>Брюховецька Л. Найцікавіша історія в Європі. Екранні версії. К.: Задруга, 2014; Василенко Т. Публічний інтелектуал: в пошуках призначення. Наукові записки ІПіЕНД імені І. Ф. Кураса НАН України. 2018. № 1 (93); Cauvin T. New Field, Old Practices: Promises and Challenges of Public History. Magazen. 2021. Vol. 2. № 1; Danniau F. Public History in a Digital Context. Back to the Future on Back to basics? MGN-Low Countries Historical Reaviv. 2013. Vol. 128 (4); Kalela J. History Making: The Historian as Consultant. Public History Review. 2013. Vol. 20.</p>		
15–16	<p><b>Тема 7. Учитель (викладач) історії як публічний історик.</b> Позакласна (позаавдиторна) діяльність учителя (викладача). Краєзнавчі проєкти. Вивчення історії родини. Музеї та меморіальні місця.</p> <p>Практичне заняття: Практики публічної історії (обговорення презентацій студентів).</p>	<p>Лекція – 4 год.; практичне заняття (презент.) – 2 год.; СР – 12 год.</p>	<p>Мультимед. презентація, методичний посібник з навчального курсу “Публічна історія”.</p>	<p><a href="http://www.historians.in.ua">www.historians.in.ua</a>;  <a href="https://localhistory.org.ua">https://localhistory.org.ua</a>;  <a href="http://www.istpravda.com.ua">www.istpravda.com.ua</a>;  <a href="https://uinp.gov.ua/">https://uinp.gov.ua/</a>;  Демантовски М. Публичная история в системе гуманитарного образования. Ярославский педагогический вестник. 2020. №2(113); Практики публічної історії в неформальній освіті: методи та ініціативи програми неформальної історичної освіти “Студії живої історії”. Київ, 2017; istPUBLICA: Публічна історія в Україні та світі: Матеріали науково-практичної конференції, м. Київ, 25 жовтня 2019 року. Київ: Історичний факультет КНУ імені Тараса Шевченка, 2019.</p>	<p>Підготовка обраних тем презентацій</p>	<p>Два тижні</p>

**Схема курсу “Публічна історія” (заочна форма форма)**

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література. Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1	<p><b>Тема 1. Публічна історія: виникнення, етапи розвитку.</b>                      Історик та суспільство. Виникнення публічної історії в США: причини появи і популярності, основні ідеї, осередки. Етапи поширення в світі та особливості розвитку в різних країнах: Канада, Велика Британія, Німеччина, Польща та ін.</p>	Лекція – 2 год.; СР – 12 год.	Мультимед. презентація, методичний посібник з навчального курсу “Публічна історія”.	istPUBLICA: Публічна історія в Україні та світі: Матеріали науково-практичної конференції, м. Київ, 25 жовтня 2019 року. Київ: Історичний факультет КНУ імені Тараса Шевченка, 2019; Склокін В. Що таке “публічна історія”? <a href="http://theukrainians.org/shcho-take-publichna-istoriya">theukrainians.org/shcho-take-publichna-istoriya</a> ; Аккерман Ф. и др. Прикладная история, или Публичное измерение прошлого. Неприкосновенный запас. 2012. №3 (83); Cauvin T. New Field, Old Practices: Promises and Challenges of Public History // Magazen. 2021. Vol. 2. № 1; Kelley R. Public Pistory: its Origins, Nature, and Prospects. <a href="http://elea.unisa.it/jspui/bitstream/10556/5753/1/78KelleyPublicHistoryOriginsTPH0001.pdf">http://elea.unisa.it/jspui/bitstream/10556/5753/1/78KelleyPublicHistoryOriginsTPH0001.pdf</a> What is Public History Globally? Working with the Past in the Present / Ed. by P. Ashton, A. Trapeznik. London, New York: Bloomsbury Academic, 2019; Weible R. Defining Public History: Is It Possible? Is It Necessary? // Perspectives	Підготовка до практ. заняття (опрац. наукової літератури).	Упрод. сесії.

				<p>on History. 2008. March  <a href="https://goo.gl/jXvn">https://goo.gl/jXvn</a>;  <a href="http://public-history-weekly">http://public-history-weekly</a>;  <a href="http://ncph.org/cms/">http://ncph.org/cms/</a>;  <a href="http://publichistorycommons.org/">http://publichistorycommons.org/</a></p>		
2	<p><b>Тема 2. Публічна та академічна історія: партнери чи конкуренти?</b>  Публічна історія: наукова дисципліна, професія, рід занять? Публічна історія: проблема методології. Поняття “публіки”. Політичний вимір публічної історії.</p>	<p>Лекція – 2 год;  СР – 12 год.</p>	<p>Мультимед. презентація, методичний посібник з навчального курсу “Публічна історія.</p>	<p>Зашкільняк Л. Методологія історії: від давнини до сучасності. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 1999; Зашкільняк Л. Небезпеки історичного мислення і соціальні функції історика. Історик і Влада. Кол. монографія. К.: Інститут історії НАН України, 2016. С. 133–142; Аккерман Ф. и др. Прикладная история, или Публичное измерение прошлого. Неприкосновенный запас. 2012. №3 (83); Публичная история – это не дисциплина. Интервью с профессором Манчестерского университета Джеромом де Гру. Артикульт. 2013. №3 (11); Cauvin T. New Field, Old Practices: Promises and Challenges of Public History // Magazen. 2021. Vol. 2. № 1;  <a href="http://public-history-weekly">http://public-history-weekly</a>;  <a href="http://ncph.org/cms/">http://ncph.org/cms/</a>;  <a href="http://publichistorycommons.org/">http://publichistorycommons.org/</a></p>	<p>Підготовка до практ. заняття (опрац. наукової літератури).</p>	<p>Упрод. сесії.</p>
3	<p><b>Тема 3. Публічна історія в Україні.</b>  Українські історики як репрезентанти публічної історії. Історична політика чи публічна історія?</p>	<p>Лекція – 2 год.;  практичне заняття</p>	<p>Мультимед. презентація, методичний посібник з навчального</p>	<p>istPUBLICA: Публічна історія в Україні та світі: Матеріали науково-практичної конференції, м. Київ, 25 жовтня 2019 року. Київ: Історичний факультет КНУ імені</p>	<p>Підготовка до практ. заняття (опрац.</p>	<p>Упрод. сесії.</p>

	<p>Освітні програми та осередки публічної історії. Перспективи публічної історії в Україні.</p> <p>Практичне заняття: Як Велика війна Росії проти України вплинула на істориків як публічних інтелектуалів? (дискусія).</p>	(дискусія) – 2 год.; СР – 12 год.	курс “Публічна історія.	<p>Тараса Шевченка, 2019; Орлова Т.В. Актуальність курсу публічної історії для університетської освіти України. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія. 2020. № 146; Ославська С. Публічна історія в Україні: критичне осмислення та солідарність з минулим//<a href="https://ua.boell.org/uk/2020/05/08/publiczna-istoriya-v-ukraini-kritichne-osmislennya-ta-solidarnist-z-minulim/">https://ua.boell.org/uk/2020/05/08/publiczna-istoriya-v-ukraini-kritichne-osmislennya-ta-solidarnist-z-minulim/</a>; Склокін В. Що таке “публічна історія”?<a href="http://theukrainians.org/shcho-take-publiczna-istoriya/">theukrainians.org/shcho-take-publiczna-istoriya/</a>; <a href="http://live-history.org.ua/">live-history.org.ua</a>; <a href="http://localhistory.org.ua/">localhistory.org.ua</a>; Удод О. А. Історик як публічний інтелектуал: європейський досвід і українські реалії. Харківський історіографічний збірник. 2018. №17. <a href="http://public-history-weekly/">http://public-history-weekly/</a>; <a href="http://ncph.org/cms/">http://ncph.org/cms/</a>; <a href="http://publichistorycommons.org/">http://publichistorycommons.org/</a></p>	наукової літератури).	
4	<p><b>Тема 4. Історик і центри збереження культурної спадщини.</b> Бібліотеки, музеї та архіви як простір публічної історії. Залучення громадськості до вивчення історії. Історик та організація виставок. Історичний туризм. Історичні реконструкції.</p> <p>Практичне заняття: Практики публічної історії (обговорення презентацій студентів).</p>	Лекція – 2 год.; практичне заняття (презент.) – 2 год.; СР – 16 год.	Мультимед. презентація, методичний посібник з навчального курсу “Публічна історія.	<p><a href="https://www.lnlibrary.lviv.ua/">https://www.lnlibrary.lviv.ua/</a>; <a href="http://www.nbu.gov.ua/">http://www.nbu.gov.ua/</a>; <a href="https://www.lsl.lviv.ua/index.php/en/main2/">https://www.lsl.lviv.ua/index.php/en/main2/</a>; <a href="https://www.theeuropeanlibrary.org/">https://www.theeuropeanlibrary.org/</a>; <a href="https://www.bl.uk/">https://www.bl.uk/</a>; <a href="https://cdiak.archives.gov.ua/">https://cdiak.archives.gov.ua/</a>.</p> <p>Гайдай С., Гавриленко К. Історичні фестивалі та військово-історичні реконструкції на основі історико-культурних заповідників України. Географія та туризм. 2012. Вип. 23. Посохов І. С. “Історична реконструкція” як форма культурно-пізнавального туризму: теоретичні аспекти. Географія та туризм. 2014. Вип. 28; De Groot J. Consuming History: Historians and Heritage in Contemporary</p>	Підготовка обраних тем презентацій	Упрод. сесії.

				Popular Culture. London – New-York: Routledge, 2009; Cauvin T. New Field, Old Practices: Promises and Challenges of Public History. Magazen. 2021. Vol. 2. № 1; Sayer F. Public History: A Practical Guide. London – New-York: Bloomsbury Publishing Plc, 2015.		
5	<b>Тема 5. Історик і суспільно-політична та громадська діяльність.</b> Історик як публічний інтелектуал. Історик і державна історична політика. Історик як політик. Участь істориків у громадських організаціях та проектах. Історик і написання популярної історичної літератури.	Лекція – 2 год.; СР – 16 год.	Мультимед. презентація, методичний посібник з навчального курсу “Публічна історія”.	<a href="http://www.historians.in.ua">www.historians.in.ua</a> ; <a href="https://localhistory.org.ua">https://localhistory.org.ua</a> ; <a href="http://www.lviv.center.org">www.lviv.center.org</a> ; <a href="http://www.istpravda.com.ua">www.istpravda.com.ua</a> ; <a href="https://uinp.gov.ua/">https://uinp.gov.ua/</a> ; Василенко Т. Публічний інтелектуал: в пошуках призначення. Наукові записки ІІІЕНД імені І. Ф. Кураса НАН України. 2018. № 1 (93); Зашкільняк Л. Небезпеки історичного мислення і соціальні функції історика. Історик і Влада. Кол. монографія. К.: Інститут історії НАН України, 2016; Касьянов Г. Past continuous: історична політика 1980-х – 2000-х. Україна та сусіди. К.: Laurus, Антропос-Логос-Фільм, 2018; Cauvin T. New Field, Old Practices: Promises and Challenges of Public History. Magazen. 2021. Vol. 2. № 1.	Підготовка обраних тем презентацій	Упрод. сесії.
6	<b>Тема 6. Історик і медіа.</b> Історик і традиційні ЗМІ. Історик на телебаченні. Професійний історик та історичний кінематограф. Цифрові інструменти для популяризації історії. Історичні сайти та форуми. Історики і соціальні мережі.	Лекція – 2 год.; практичне заняття (презент.) – 2 год.; СР – 16 год.	Мультимед. презентація, методичний посібник з навчального курсу	<a href="http://www.historians.in.ua">www.historians.in.ua</a> ; <a href="https://localhistory.org.ua">https://localhistory.org.ua</a> ; <a href="http://www.lviv.center.org">www.lviv.center.org</a> ; <a href="http://www.istpravda.com.ua">www.istpravda.com.ua</a> ; <a href="https://uinp.gov.ua/">https://uinp.gov.ua/</a> ;	Підготовка обраних тем презентацій	Упрод. сесії.

	Практичне заняття: Практики публічної історії (обговорення презентацій студентів).		“Публічна історія.	Брюховецька Л. Найцікавіша історія в Європі. Екранні версії. К.: Задруга, 2014; Василенко Т. Публічний інтелектуал: в пошуках призначення. Наукові записки ІПіЕНД імені І. Ф. Кураса НАН України. 2018. № 1 (93); Cauvin T. New Field, Old Practices: Promises and Challenges of Public History. Magazen. 2021. Vol. 2. № 1; Dannaui F. Public History in a Digital Context. Back to the Future on Back to basics? MGN-Low Countries Historical Reaviv. 2013. Vol. 128 (4); Kalela J. History Making: The Historian as Consultant. Public History Review. 2013. Vol. 20.		
7	<b>Тема 7. Учитель (викладач) історії як публічний історик.</b> Позакласна (позаавдиторна) діяльність учителя (викладача). Краєзнавчі проєкти. Вивчення історії родини. Музеї та меморіальні місця.	Лекція – 2 год.; СР – 16 год.	Мультимед. презентація, методичний посібник з навчального курсу “Публічна історія”.	<a href="http://www.historians.in.ua">www.historians.in.ua</a> ; <a href="https://localhistory.org.ua">https://localhistory.org.ua</a> ; <a href="http://www.istpravda.com.ua">www.istpravda.com.ua</a> ; <a href="https://uinp.gov.ua/">https://uinp.gov.ua/</a> ; Демантовски М. Публичная история в системе гуманитарного образования. Ярославский педагогический вестник. 2020. №2(113); Практики публічної історії в неформальній освіті: методи та ініціативи програми неформальної історичної освіти “Студії живої історії”. Київ, 2017; istPUBLICA: Публічна історія в Україні та світі: Матеріали науково-практичної конференції, м. Київ, 25 жовтня 2019 року. Київ: Історичний факультет КНУ імені Тараса Шевченка, 2019.	Підготовка до написання есеїв	Упрод. сесії.